Buddhistforbundet

Nyhetsbrev nr. 2 2019, lysfest år 2563 etter buddhistisk tidsregning

Ordinasjon i det thailandske tempelet på Lindeberg utenfor Oslo av seks unge gutter som korttidsnoviser

Kjære leser,

Igjen går et år mot slutten. Fremtiden kan synes uendelig. Men håp om en bedre fremtid kan lett bli til frykt for hva som kan skje i årene som kommer. Livet på jorden kan se skjørt ut i møte med klimakriser og miljøutfordringer. Hvor står vi i alt dette? Buddhismen peker på den grunnleggende forgjengelighet ved det å være et menneske på jorden – og et mål utenfor det forgjengelige – samtidig som den peker på at vi må leve livene våre med omsorg for hverandre og den verden vi lever i.

For Buddhistforbundet som et fellesskap av fellesskap innebærer dette å ta innover oss de utfordringer vi står overfor - slik som miljøet så vel som et menneskeverdig samfunn. Så langt vi kan er vi derfor med på å bidra positivt på disse områdene. Dette har vi gjort sammen med andre, slik som i klimamarsjen fra Oslo til Fredrikstad i mai i år der buddhister sammen med mennesker fra andre religioner uttrykte et positivt engasjement for vårt felles livsmiljø. Tilsvarende er vi også med i arbeidet for menneskerettigheter og trosfrihet der vi blant annet er aktive i Myanmar. Buddhismen er en universell religion og det er derfor viktig at vår omsorg for verden ikke begrenses av noen landegrenser, men gjelder hele verden.

Til daglig er vårt fokus det som foregår i våre templer og grupperinger. Det er her alt begynner: At vi tar ansvar for oss selv og for andre uten at vi begrenser oss i dette.

Vesak-feiring 2019

Søndag 19. mai samlet buddhister seg i tempelet på Karma Tashi Ling buddhisttempel til felles markering av Buddhas fødsel, oppvåkning og bortgang. Blant gjestene var også ambassadører fra Thailand og Sri Lanka samt munker og nonner fra mange buddhistiske tradisjoner. Det var fint å se tempelet fylt opp av buddhister med forskjellig bakgrunn. Munken Titthayano fra Lokkutara kloster i Skiptvet holdt årets vesak-tale. Tisarana stilte både med sangkor og resitasjons-gruppe. De kinesiske buddhistene fra BLIA stilte med kor som sang ved badingen av Buddha. Arrangementet ble avsluttet med visning av filmen om De fire edle sannheter (og servering i underetasjen).

Vesak konferanse i Vietnam

12 - 14 mai gikk "United Nations Day of Vesak" (UNDV) konferansen av stabelen i Vietnam. En masse buddhister var samlet fra inn- og utland for å markere Buddhas fødsel, oppvåkning og død med en konferanse i en nybygd hall for formålet. Fra Buddhistforbundet deltok hovedmunk fra Oslo Buddhist Vihara: Marathugoda Manirathana Thero og Douglas Jayaweera. Egil Lothe deltok som medlem av UNDVs «Executive Council». Arrangørene imponerte med storslått gjennomføring av arrangementet godt støttet av myndigheter og kapitalsterke private aktører.

Fra åpningen av vesak-konferansen i Ha Nam i Vietnam

Til venstre: Fra vesak-feiringen 19. mai på Karma Tashi Ling buddhistsenter

Ny styreleder

Når forstander Egil Lothe begynte i stilling som generalsekretær for Buddhistforbundet 1. februar 2018 ble han med dette en ansatt arbeidstaker i trossamfunnet. Det var da naturlig at han fratrådte vervet som styreleder slik at en av de valgte styremedlemmene gikk inn i denne rollen. Den første var Gordon Geist fra Rinzai zen senter som har mangeårig erfaring med Buddhistforbundet. Samme høst måtte han imidlertid fratre på grunn av helsemessige forhold. Anne Berteig fra Karma Tashi Ling buddhistsamfunn gikk da inn midlertidig som styreleder. På grunn av stort arbeidspress på flere områder var det viktig for henne å avslutte vervet, men det tok likevel noe tid før hun fikk avløsning. På styremøtet i juni 2019 ble Nirmala Eidsgård fra Tisarana srilankisk buddhistforening valgt til ny styreleder. Hun arbeider til daglig som rådgiver ved Universitetet i Oslo. Hun har også lang fartstid både i Tisarana srilankisk buddhistforening og i Buddhistforbundet hvor hun blant annet var involvert i vårt hjelpearbeid i Sri Lanka i årene etter tsunami-katastrofen i 2004.

Nirmala Eidsgård

Ny ansatt på kontoret

I desember 2018 vedtok styret i Buddhistforbundet å gjøre om koordinatorstillingen på 75% til to konsulentstillinger på 50% hver. Koordinator Christine Lund avsluttet sin stilling 1. mars. Av søkere til den ene konsulentstillingen ble Ingrid Rødnes ansatt. Hun har bakgrunn som leder for kundesenteret i forsikringsselskapet Virke. Ellers er hun tilknyttet Triratna buddhistfellesskap hvor hun også er regnskapsansvarlig.
I oktober ble den andre av konsulentstillingene besatt. Wut Hmon Win. Hun er utdannet innen regnskap og revisjon og har jobbet innen dette faget både i Norge og sitt hjemland Myanmar. Hun er også aktiv innen Den burmesiske theravada-buddhistiske foreningen. Hun begynner i stillingen 1. desember så da blir vi i alt tre ansatte på kontoret.

Ingrid Rødnes

Wut Hmon Win

Buddhisme på norsk

Vi trenger å uttrykke buddhismen på norsk. Dette er utgangspunktet for prosjektet «buddhisme på norsk». Målsettingen er i første omgang å utarbeide en ordbok for buddhistiske ord og begreper på norsk. Vi er opptatt

av at vi blir flinkere til å formidle buddhismen til våre egne unge, men også at vi selv får et mer nært forhold til buddhistisk praksis. Også når vi forklarer buddhismen til andre interesserte er det viktig å kunne bruke norsk god måte.

Deltakere på arbeidsseminaret om buddhisme på norsk i Wat Thai

Vi hadde et arbeidsseminar 7. april i Wat Thai Norway hvor vi diskuterte disse spørsmålene. Dette ble fulgt opp med et nytt 17. november i det vietnamesiske i Lotus Tempelet (Lien Hoa Dao Trang), Jessheim. Vi har jobbet oss igjennom en rekke problemstillinger og er nå godt i gang med ordlisten som vi tar sikte på å fullføre våren 2020.

BLIA blir med i Buddhistforbundet

Det er faktisk noen år siden foreningen «Buddha's Light International Association» (BLIA) søkte om medlemskap i Buddhistforbundet med positivt vedtak om dette i vårt styre. Av forskjellige grunner har det tatt tid å komme i gang med tilslutningsprosessen. I år har vi imidlertid gjennomført tilslutning der deres medlemmer har blitt «vasket» av vårt datafirma og 228 personer lagt til vårt medlemsregister. BLIAs registringsansvarlige har nå fått tilgang til sin del av databasen over Buddhistforbundets medlemmer. Så nå er det vårt regnskapssystem som står for tur. Vi har hatt et godt samarbeid over mange år og ser frem til å utvikle dette videre.

Stor samling i Wat Thai

Helgen 27. – 29. september kom flere hundre buddhister sammen i det thailandske tempelet utenfor Oslo til et tre dagers kurs "Householder-Dhammaduta". Tittelen på kurset kan oversettes slik: *Householder* = lekbuddhist (vanlige buddhister som ikke er ordinert) og *Dhammaduta* = Lærens budbringer. Med andre ord en samling for å gi vanlige buddhister opplæring i hvordan å formidle buddhismen i utlandet. Samlingen ble åpnet av munken Phra Sophonvachirabhorn (Sawai Chotiko). Han er «Director of Dhammaduta College». Dette er tilknyttet Mahachulalongkorn-

rajavidyalaya University (MCU) i Thailand. Det samlet folk til foredrag, samtalegrupper og samvær med fokus på å lære om hvordan være buddhist i vestlige samfunn.

Deltakere på møtet med ledelsen for Forsvarets tros- og livsynskorps

Buddhister i forsvaret

Dersom prosentdelen buddhister er den samme blant de vernepliktige i det norske forsvaret, som i befolkningen ellers, er det til enhver tid rundt 60 buddhister i forsvaret.

Buddhistforbundet ønsker at disse skal ivaretas på best mulig måte når det gjelder sitt livssyn.

Den 17. oktober hadde medlemmer av Buddhistforbundets arbeidsgruppe for åndelig betjening i institusjoner ("Betjeningsgruppen") møte med ledelsen for Forsvarets Tros- og livssynskorps (FTLK) v/ fungerende leder Nils Terje Lunde og Trygve Tyreid. Fra Buddhistforbundet møtte Egil Lothe; Lama Changchub Tsering; Marathugoda Manirathana Thero; Thich Vien Dung; Ani Kønchog Lhamo.

Dette var det første møtet noen gang mellom de to organisasjonene. Vi snakket bl.a. om hvem buddhistene i Norge er der vi nevnte at de to største gruppene er de med thai-buddhistisk og de med vietnamesisk-buddhistisk bakgrunn. Vi konkluderte med at det er behov for å utarbeide ressurser til bruk for buddhistiske soldater, men også for dagens ansatte i FTLK når det gjelder å tilrettelegge for soldater tilhørende buddhismen.

Don Hau tempelet i Trondheim

Innvielse av vietnamesisk tempel i Trondheim

Det vietnamesiske Don Hau tempelet i Trondheim ble bygget for omkring 10 år siden, men først nå var det klart for storstilt innvielse. Omgitt av nyoppførte paviljonger med marmorstatuer av bodhisattvaer og disipler av Buddha var det klart for innvielse 23 - 25 august i år. Både lokale og tilreisende buddhister var samlet til en høytidsstund for det som nok må være blant verdens nordligste templer. Tempelets abbed er munken Thich Vien Giac som er født i Vietnam, men vokst opp i Trondheim. Vi gratulerer ham med dette vakre buddhistiske samlingsstedet.

Tilbud om sykebesøk

Buddhistmunken Ajahn Kalyano har tilbudt seg å besøke syke som er innlagt på sykehus eller helseinstitusjoner (i Oslo og omegn eller i Østfold) som ønsker en samtale med en buddhistisk munk. Ajahn Kalyano har over femten års erfaring med arbeid i sykehus i England som psykolog og fysioterapeut. Han er også utdannet samtaleterapeut. Han er opptatt av å hjelpe mennesker til å ha et åpent sinn for å finne en positiv mening med livet når man står overfor alvorlig eller livstruende sykdom. Ajahn Kalyano kommuniserer på engelsk. Det er ingen kostnader forbundet med å benytte seg av denne tjenesten som er støttet av trossamfunnet Buddhistforbundet.

Du kan kontakte Ajahn Kalyano ved å ringe Lokuttara Vihara (tlf.: 90966462) eller sende en e-post til: lokuttara.secretary@gmail.com

Ny læreplan i KRLE

Faget med det lange navnet (Kristendomskunnskap med religion, livssyn og etikk) fikk 15. november ny læreplan. Faget er vesentlig endret, blant annet ved at det er kun kristendommen som nevnes uttrykkelig i forbindelse med de såkalte kompetansemålene, men buddhismen kun inngår i «sekkebetegnelsen» «andre religioner og livssyn» ol.. Dette gjør at buddhismen lettere kan nedprioriteres selv om den er nevnt i innledningen til læreplanen slik at den ikke kan kuttes helt ut. Slik situasjonen nå er må vi bare «brette opp armene» og bidra på beste måte til at kunnskap om buddhismen blir tilgjengelig for lærerne og elevene i grunnskolen. Vi jobber med dette i forbindelse med den nye hjemmesiden som er under utvikling, men innspill og bidrag fra buddhister er velkomne.

Buddhisme og kvinner

I forbindelse med et seminar på Universitetet i Oslo om religiøs betjening i sykehus i juni deltok den tyske nonnen Carola Roloff (Jampa Tsedrøn), som er ordinert som bhikshuni i kinesisk mahayana-tradisjon selv om hun praktiserer i tibetansk gelug tradisjon. Hun er også professor i inter-religiøse studier ved Universitetet i Hamburg. Vi inviterte henne på besøk til Karma Tashi Ling og Lien Hoa Dao Trang på Jessheim og hadde gode samtaler med henne. Egil Lothe har forfattet et utkast om buddhisme og kvinner som Carola Roloff også har deltatt i utformingen av.

Dokumentet har som siktemål å uttrykke en autoritativ fortolkning av den historiske Buddhas utsagn om kvinners plass i buddhismen samtidig som det peker på den utfordring buddhister i dag står overfor.

Uttalelse om buddhisme og kvinner

Buddhismen har en historie som strekker seg tilbake til det 5. århundre f.Kr. da munken Gotama ga avkall på sin familiearv og ble en vandrende søker som til slutt oppnådde full oppvåkning og ble kjent som Buddha: Den oppvåknede. Han forklarte en vei til full oppvåkning som ble spredt vidt og bredt av hans tilhengere både menn og kvinner, munker og nonner så vel som dem som levde et vanlig liv. Buddhismens skrifter er omfattende. De som er bevart på det gamle indiske språket pali utgjør mer enn førti bind i trykte utgaver. Parallelle versjoner av mange av disse skriftene er bevart på kinesisk og tibetansk. I tillegg ble andre skrifter etter hvert akseptert av forskjellige buddhistiske skoler.
Disse tidlige tekstene inneholder ikke så mye læresetninger som skal aksepteres blindt, men snarere anvisninger på et åndelig liv som tar sikte på å nå en dyp erfaring av indre frihet og oppfyllelse.
Helt fra begynnelsen av har buddhismen bekreftet at menn og kvinner er likeverdige i det at de har den samme kapasitet til å nå fullstendig åndelig oppvåkning.
I de tidlige skriftene sier Buddha at kvinner så vel som menn kan oppnå det høyeste åndelige målet ved å følge den undervisning og den praksis som han viste i). I et annet sted i skriftene tilbakeviser nonnen Soma Māra (den onde i buddhismen) med disse ordene:

Hvilken forskjell gjør det å være kvinne
Når sinnet er vel samlet,
Når kunnskapen vokser,
Når man godt ser Dhamma ii)?

Sannelig, for den som stiller dette spørsmålet:
"Er jeg en mann eller en kvinne?"
Eller: "Er jeg til og med noe i det hele tatt?"
For dem alene er Mara skikket til å snakke iii).

Med andre ord: Når det gjelder deres åndelige kapasitet er menn og kvinner de samme - å

forstå seg selv kun som kvinne eller mann, er å være i en tilstand av formørkelse.
Derfor er Buddhas lære rettet mot kvinner like mye som mot menn. Dette kommer tydelig til uttrykk i skriftene som inneholder følgende utsagn fra Buddha:

Sannelig, tathagataer (buddhaer) står frem til gavn for de mange menn og kvinner som praktiserer deres undervisningen.
Sannelig, vismannen (Buddha) oppnådde oppvåkningen for å gavne de munkene og nonnene som ser veien å gå. iv)

I en historie i skriftene spør en munk fra en annen religion - vandreren Vacha - Buddha (her referert til familienavnet Gotama) om munkene hans - og nonnene hans - har oppnådd den samme fullstendige åndelige frigjøringen som Buddha selv oppnådde. Buddha bekrefter med lignende ord at både munker og nonner har gjort det - ikke få, men mange:

Men la oss se bort fra deg selv, Gotama. Finnes det så mye som én munk blant elevene dine som har fridd seg fra forurensningene i sinnet, slik at han selv forstår og virkeliggjør sinnets frigjøring gjennom visdom og hviler i denne her og nå?

Ikke bare ett hundre, ikke bare to, tre, fire eller fem hundre, men mange flere munker blant elevene mine har fridd seg fra forurensningene i sinnet, slik at han selv forstår og virkeliggjør sinnets frigjøring gjennom visdom og hviler i denne her og nå.

Men la oss se bort fra deg selv og munkene, Gotama. Finnes det så mye som én nonne blant elevene dine som har fridd seg fra forurensningene i sinnet, slik at hun selv forstår og virkeliggjør sinnets frigjøring gjennom visdom og hviler i denne her og nå?

Ikke bare ett hundre, ikke bare to, tre, fire eller fem hundre, men mange flere nonner blant elevene mine har fridd seg fra forurensningene i sinnet, slik at hun selv forstår og virkeliggjør sinnets frigjøring gjennom visdom og hviler i denne her og nå.v)

Denne likheten i menn og kvinners åndelige oppnåelser blir også uttrykt om de menn og kvinner som bor hjemme (som lekfolk) med oppnåelser som nærmer seg munkenes og nonnene sine.
Imidlertid har forskere av buddhismen hevdet at denne "soteriologiske inklusivitet" av kvinner i skriftene går sammen med "institusjonell androsentrisme" i betydningen at menn stort sett (men ikke utelukkende) er sentrum for oppmerksomheten i de samme skriftene. Årsaken til dette sies å være at klosterfellesskapet til Buddhas tilhengere den første tiden i stor grad besto av og var ledet av menn. Selv negative stereotyper av kvinner ("asketisk misogyni") finnes også i disse skriftene.

Men i lys av Buddhas tydelige utsagn om likestilling og inkludering kan vi imidlertid se på slike diskrepanser mer som refleksjoner av verdiene i samfunnet som buddhismen oppsto i enn som Buddhas egne tanker.
Buddhismens historie, i mer enn to tusen år over store deler av verden, viser at kvinner har spilt viktige roller innenfor denne religionen. Deres bidrag har vært avgjørende for buddhismens utvikling og ekspansjon. Men kvinner har ikke på langt nær delt likt med menn rollene som religiøse ledere.
Vi tror at en sann forståelse av prinsippene om likestilling og inkludering som er uttrykt i Buddhas lære, betyr at økt innsats for buddhister i dag er nødvendig for å sikre større deltakelse av kvinner som lærere og ledere av buddhismen.
Dette vil gjør det mulig for buddhismen å utvikle seg på mer autentiske måter og bidra til at den kan fortsetter å blomstre i den moderne verden.

i.Uttalelse fra Gotami sutta (AN 8.51), Anguttara Nikāya, Sutta Pitaka
ii. “Dhamma” betyr her virkelighet eller sannhet
iii. Soma Sutta (SN 52), Samyutta Nikāya, Sutta Pitaka
iv. Theragatha, vv. 1256/57, Khuddhaka Nikāya, Sutta Pitaka
v. Mahāvacchagottasutta (73 MN), Majjhima Nikāya, Sutta Pitaka

Generalsekretær Egil Lothe i panelet på STLs årskonferanse

STL årskonferanse

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) ble stiftet i 1996 av tros- og livssynssamfunn i Norge. Buddhistforbundet var ett av dem og i årene som har gått har vi deltatt aktivt i organisasjonen. Vi har i dag tre representanter i STL rådet. Generalsekretær Egil Lothe var på begynnelsen av 2000-tallet leder for STL og er i dag styremedlem. Marathugoda Manirathana Thero er for tiden vår representant i STLs lederforum sammen med ledere for de største trossamfunnene i Norge.
STLs årskonferanse 2019 gikk av stabelen 28. november i Litteraturhuset i Oslo. Hovedforedraget var ved Dr. Ed Kessler fra England og kan ses på STLs hjemmeside. Ellers var HKH kronprins Haakon til stede sammen med Oslos ordfører. Generalsekretær Egil Lothe deltok i panel sammen med ledere for tros- og livssynssamfunn.

Deltagere fra Buddhistforbundet på STLs årskonferanse

Buddhisme og menneskerettigheter

Buddhistforbundet har de siste 20 årene vært engasjert i å fremme fred, menneskerettigheter og trosfrihet i andre land. Det har vi gjort i egen regi, men også sammen med andre. En av våre partnere er Oslokoalisjonen for tros- og livssynsfrihet som er tilknyttet Norsk senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo. I november var generalsekretær Egil Lothe i Thailand og Myanmar hvor han sammen med professor Tore Lindholm besøkte buddhistiske universiteter hvor de holdt seminarer om buddhisme og menneskerettigheter.

Utgiver av nyhetsbrevet:
Buddhistforbundet,
Postboks 9340 Grønland, 0135 Oslo.
e-post: kontor@buddhistforbundet.no
HJEMMESIDE: www.buddhistforbundet.no
FACEBOOK:
www.facebook.com/Buddhistforbundet.Norge/
Ansvarlig redaktør: Egil Lothe
© Buddhistforbundet